

Araştırma ve Geliştirme Koordinasyonu

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

BİRİM AR-GE SORUMLUSU

REHBERİ

Proje • Yayın • İş Birliği • Yenilik • Girişimcilik • Etki

Kullanım Rehberi (RV:00)

Doküman No	TOGÜ.RHB.008
Versiyon	0.0
Tarih	30/09/2026
Revizyon Tarihi	.../.../...
Kapsam	TOGÜ 2030 AR-GE Vizyonu
Hazırlayan	Prof. Dr. Onur SARAÇOĞLU Dr. Öğr. Üyesi Naciye SOMUNCU DEMİR Öğr. Gör. Dr. Fatih YAŞAR Öğr. Gör. Ali Erdi CANDAR Arş. Gör. Metin GÜZEŞ

İÇİNDEKİLER

01	AMAÇ VE KAPSAM	4
02	TANIMLAR VE KISALTMALAR	4
03	TOGÜ ARAŞTIRMA VİZYONU	6
04	TEMEL İLKE	6
05	TOGÜ ARAŞTIRMA YÖNETİM MODELİ	7
06	TOGÜ ÖNCELİKLİ ARAŞTIRMA ALANLARI	8
07	BİRİM AR-GE SORUMLUSUNUN TEMEL GÖREVLERİ	9
08	PROJE GELİŞTİRME GÖREVLERİ	10
09	BİLİMSEL YAYIN PERFORMANSI	12
10	ARAŞTIRMACI GÖRÜNÜRLÜĞÜ VE KURUMSAL ADRES KULLANIMI	12
11	ULUSLARARASI ARAŞTIRMA İŞ BİRLİKLERİ	13
12	DİSİPLİNLER ARASI ARAŞTIRMA	14
13	ÜNİVERSİTE-SANAYİ İŞ BİRLİĞİ	15
14	FİKRİ MÜLKİYET VE TİCARİLEŞTİRME	15
15	AKADEMİK GİRİŞİMCİLİK	16
16	ÖĞRENCİLERİ ARAŞTIRMAYA DAHİL ETMEK	17
17	ARAŞTIRMA ETİĞİ VE YAYIN BÜTÜNLÜĞÜ	17
18	AÇIK BİLİM VE ARAŞTIRMA VERİSİ YÖNETİMİ	18
19	BİRİM AR-GE PERFORMANS GÖSTERGELERİ	20
20	GÖSTERGELER NASIL DEĞERLENDİRİLMELİ?	20
21	BİRİM AR-GE HEDEF KARTI	21
22	YILLIK İZLEME VE DEĞERLENDİRME TAKVİMİ	22
23	“BİR ÖĞRENCİDE VEYA AKADEMİSYENDE FİKİR VAR” İŞ AKIŞI	22
24	BİRİM AR-GE SORUMLUSU NE YAPMAMALI?	23
25	BAŞARILI BİR BİRİM AR-GE SORUMLUSUNUN YILLIK ÇIKTISI	24
26	TOGÜ ARAŞTIRMA SORUMLULARI AĞI	24
27	YILLIK “TOGÜ ARAŞTIRMA VİZYONU” TOPLANTISI	25
28	TEMEL BAŞARI YAKLAŞIMIMIZ	25
29	SONUÇ	26

01 AMAÇ VE KAPSAM

1.1. Amaç

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesinin araştırma kapasitesinin geliştirilmesi; nitelikli bilimsel yayın, ulusal ve uluslararası proje, fikri mülkiyet, girişimcilik, üniversite-sanayi iş birliği ve öğrenci araştırma faaliyetlerinin artırılması amacıyla fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında dekan/müdür yardımcıları Birim Ar-Ge Sorumluları olarak belirlenmiştir.

Bu Rehberin amacı;

- Birim Ar-Ge Sorumlularının görevlerini, yetkilerini ve sorumluluk sınırlarını tanımlamak,
- Üniversite ile akademik birimler arasında etkin bir Ar-Ge iletişim ağı oluşturmak,
- Araştırma fırsatlarının akademisyenlere zamanında ve hedefli biçimde ulaştırılmasını sağlamak,
- Birimler arası ve disiplinler arası araştırma iş birliklerini geliştirmek,
- Araştırma performansını ölçülebilir göstergeler üzerinden takip etmek,
- Üniversitenin öncelikli araştırma alanlarında kapasite oluşturmak,
- Araştırma etiği, yayın bütünlüğü ve açık bilim konularında ortak bir kurumsal anlayış geliştirmek,
- Ulusal ve uluslararası araştırma performansının sürdürülebilir biçimde geliştirilmesine katkı sağlamaktır.

1.2. Kapsam

Bu Rehber; TOGÜ bünyesindeki fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında görevlendirilen Birim Ar-Ge Sorumlularını, bu görevlilerle eşgüdüm içinde çalışan merkezî koordinatörlükleri ve birim yöneticilerini kapsar.

Rehber bağlayıcı bir mevzuat metni değil, yürürlükteki YÖK ve TOGÜ mevzuatını tamamlayan bir uygulama rehberidir. Rehberde yer alan hükümler ile mevzuat arasında farklılık bulunması hâlinde mevzuat hükümleri esas alınır.

Rehberde benimsenen yaklaşımlar, Yükseköğretim Kurulunun 2030 vizyon belgesiyle uyumlu olacak biçimde ele alınmıştır. İlgili başlıklarda bu belgeye atıf yapılmıştır.¹

¹ Yükseköğretim Kurulu (2025). 2030'a Doğru Türk Yükseköğretiminin Yol Haritası. Ankara: Yükseköğretim Kurulu. ISBN 978-975-7912-71-2. Metnin devamında "Yol Haritası" olarak anılmıştır.

02 TANIMLAR VE KISALTMALAR

2.1. Tanımlar

Terim	Tanım
Birim Ar-Ge Sorumlusu	Fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında araştırma faaliyetlerinin izlenmesi, yönlendirilmesi ve koordinasyonu ile görevlendirilen dekan/müdür yardımcısı. Belge boyunca aynı görev için bu terim kullanılmış olup “Birim Araştırma Sorumlusu” ifadesi eş anlamlı kabul edilmiştir.
Birim Araştırma Envanteri	Birimdeki araştırmacıların, altyapının, devam eden projelerin, iş birliklerinin ve araştırma çıktılarının derlendiği güncel kayıt.
Öncelikli Araştırma Alanı	Üniversitenin stratejik olarak belirlediği ve kaynaklarını yoğunlaştırdığı araştırma alanı.
Birim Ar-Ge Hedef Kartı	Birimin yıllık araştırma hedeflerinin ve gerçekleştirmelerinin izlendiği tek sayfalık planlama ve değerlendirme aracı.
Dış Kaynaklı Proje	Üniversite bütçesi dışındaki ulusal veya uluslararası kaynaklarca desteklenen proje.
Araştırma Çıktısı	Yayın, proje, patent, lisans, veri seti, prototip ve girişim gibi araştırma faaliyetlerinin somut sonuçları.

2.2. Kısaltmalar

Kısaltma	Açılımı / Anlamı
APC	Article Processing Charge – Makale işlem ücreti
Ar-Ge	Araştırma ve Geliştirme
BAP	Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi
COST	European Cooperation in Science and Technology
DOI	Digital Object Identifier – Dijital nesne tanımlayıcısı
DOKAP	Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
FAIR	Bulunabilir, Erişilebilir, Birlikte Çalışabilir, Yeniden Kullanılabilir veri ilkeleri
FSMH	Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KVKK	Kişisel Verilerin Korunması Kanunu
MSCA	Marie Skłodowska-Curie Actions
OKA	Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı
ORCID	Open Researcher and Contributor ID – Araştırmacı kimlik numarası
Q1 / Q2	Bir derginin, alanındaki etki değerine göre ilk %25’lik ve ikinci %25’lik dilimde yer alması
TAGEM	Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü

Kısaltma	Açılımı / Anlamı
TTO	Teknoloji Transfer Ofisi
TÜBİTAK ARDEB	Araştırma Destek Programları Başkanlığı
TÜBİTAK BİDEB	Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı
TÜBİTAK TEYDEB	Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı
TÜSEB	Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı
UNİS	Akademik Veri Yönetim Sistemi
VYP	Veri Yönetim Planı
WoS	Web of Science
YÖK	Yükseköğretim Kurulu
YÖKSİS	Yükseköğretim Bilgi Sistemi

03 TOGÜ ARAŞTIRMA VİZYONU

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi; sahip olduğu insan kaynağı, araştırma altyapısı ve bölgesel birikimini kullanarak bilimsel bilgiyi projeye, projeyi yeniliğe, yeniliği ekonomik ve toplumsal etkiye dönüştüren güçlü bir araştırma ekosistemi oluşturmayı hedeflemektedir.

Bu yaklaşım,

**Araştırma → Yayın → Proje → İş Birliği → Fikri Mülkiyet → Girişimcilik →
Toplumsal ve Ekonomik Etki**

zinciri üzerine kuruludur.

YÖK'ün 2030 perspektifi de yükseköğretimde araştırma kapasitesinin artırılması, üniversite-sektör ilişkilerinin geliştirilmesi, uluslararasılaşma, dijitalleşme ve üniversitelerin bölgesel ve ulusal kalkınmaya katkılarının güçlendirilmesini öne çıkarmaktadır.²

Bu vizyon; her akademik birimin kendi güçlü araştırma alanını tanımladığı, en az bir öncelikli alanda görünür bir kapasite oluşturduğu ve ürettiği bilgiyi dış kaynaklı projeye, fikri mülkiyete veya topluma dönük bir çıktıya taşıyabildiği bir yapıyı hedefler. Vizyonun ölçülebilir karşılığı, 19. bölümde tanımlanan performans göstergeleridir.

² Yol Haritası, s. 37–48 (1.4. Türk Yükseköğretiminin Vizyon, Misyon ve Stratejik Hedefleri) ve s. 54, Politika Önerisi 9: Üniversitelerin Ar-Ge ekosistemindeki rollerinin güçlendirilmesi.

04 TEMEL İLKE

Birim Ar-Ge Sorumlusu;

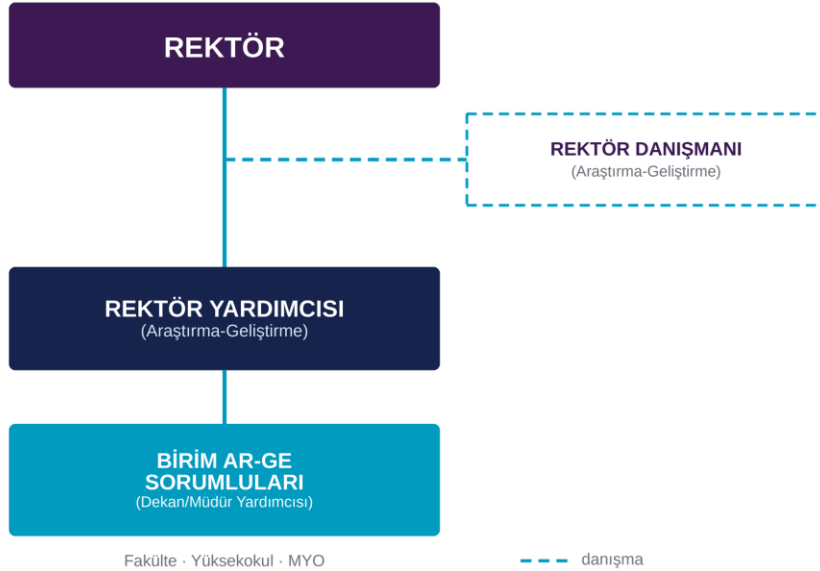
izleyen, bilgilendiren, araştırmacıları harekete geçiren, doğru araştırmacıları ve destek birimlerini bir araya getiren ve gelişimi takip eden bir araştırma koordinatörüdür.

Bu nedenle temel çalışma modeli dört kavram üzerine kuruludur:

Kavram	Tanım
İZLE	Birimdeki araştırma kapasitesini, proje çağrılarını, yayınları ve araştırma çıktılarını takip et.
BİLGİLENDİR	Uygun fırsatları doğru araştırmacılara zamanında ulaştır.
EŞLEŞTİR	Araştırmacıları; diğer araştırmacılar, TTO, BAP, Teknopark, araştırma merkezleri, sanayi kuruluşları ve uluslararası ortaklarla buluştur.
TAKİP ET	Fikir aşamasındaki çalışmaların proje, yayın, patent veya girişime dönüşmesini takip et.

05 TOGÜ ARAŞTIRMA YÖNETİM MODELİ

Üniversitenin araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin koordinasyonu aşağıdaki yapı üzerinden yürütülür. Birim Ar-Ge Sorumluları, Araştırma-Geliştirmeden sorumlu Rektör Yardımcısına bağlı olarak çalışır; Rektör Danışmanı ise rektöre bağlı bir danışma görevi yürütür.

Birim Ar-Ge Sorumluları ayrıca aşağıdaki üniversite yapılarıyla koordineli çalışır:

- **Üniversite Yönetimi**

Araştırma politikalarının ve stratejik hedeflerin belirlenmesi.

- **Derecelendirme ve Protokoller Koordinatörlüğü**

Ulusal ve uluslararası sıralamalar ile kurumsal performans göstergelerinin izlenmesi.

- **Teknoloji Transfer Ofisi (TTO)**

Ulusal ve uluslararası proje programları, üniversite-sanayi iş birliği, fikri mülkiyet, ticarileştirme ve girişimcilik süreçleri. TOGÜ TTO, üniversite-sanayi iş birliği yoluyla araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetlerinin bölgesel ve ulusal düzeyde güçlendirilmesini temel amaçlarından biri olarak tanımlamaktadır.

- **Tokat Teknopark**

Akademik girişimcilik, şirketleşme, Ar-Ge faaliyetleri ve teknoloji tabanlı iş fikirlerinin geliştirilmesi.

- **Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi (BAP)**

Üniversite kaynaklı araştırma projelerinin desteklenmesi. TOGÜ BAP sisteminde öncelikli araştırma alanlarına yönelik projeler için özel destek mekanizmaları bulunmakta ve çok disiplinli projeler teşvik edilmektedir.

- **Bilimsel Yayın Destek Koordinatörlüğü**

Bilimsel yayın süreçlerinin desteklenmesi, yayın kalitesinin ve uluslararası görünürlüğün artırılması. Koordinatörlük 2026 yılında açık erişim yayın desteği ile çeşitli yayıncı anlaşmaları ve akademik araçlara erişim gibi uygulamalar yürütmektedir.

- **TEKNOFEST ve Yarışmalar Koordinatörlüğü**

Öğrencilerin ve akademisyenlerin teknoloji ve proje yarışmalarına katılımlarının teşvik edilmesi ve takibi. Koordinatörlük 2026 yılında üniversite takımlarının takibine yönelik kurumsal mekanizmalar da kullanmaktadır.

- **Lisansüstü Eğitim Enstitüsü**

Lisansüstü tez çalışmalarının öncelikli araştırma alanlarıyla ve dış kaynaklı projelerle ilişkilendirilmesi, tez çıktılarının yayına dönüştürülmesi.

- **Uygulama ve Araştırma Merkezleri**

Belirli alanlarda uzmanlaşmış laboratuvar, analiz ve saha çalışması kapasitesinin projelerde ve birimler arası çalışmalarda kullanılması.

- **Etik Kurullar**

İnsan, hayvan, kişisel veri ve anket içeren araştırmalarda etik onay süreçlerinin yürütülmesi; araştırma etiği konusunda kurumsal danışmanlık sağlanması.

5.1. Hangi Konuda Kime Başvurulur?

İhtiyaç / Durum	Öncelikli Muhatap
Ulusal veya uluslararası dış kaynaklı proje başvurusu	TTO
Üniversite içi araştırma projesi	BAP
Sanayi kaynaklı problem, sözleşmeli Ar-Ge, danışmanlık	TTO + Tokat Teknopark
Buluş, patent, faydalı model, lisanslama	TTO
Şirketleşme, kuluçka, girişim desteği	Tokat Teknopark + TTO
Yayın desteği, açık erişim ve APC; veri tabanı, bibliyometrik analiz ve araştırmacı profili	Bilimsel Yayın Destek Koordinatörlüğü
Öğrenci projeleri, TEKNOFEST ve yarışmalar; prototip, elektronik ve mekanik geliştirme	TEKNOFEST ve Yarışmalar Koordinatörlüğü
Uluslararası ortaklık, hareketlilik, Erasmus+	Uluslararası İlişkiler Birimleri
Etik onay gerektiren çalışma	İlgili Etik Kurul

06 TOGÜ ÖNCELİKLİ ARAŞTIRMA ALANLARI

Birimlerin araştırma planlamalarında Üniversitemizin öncelikli alanları dikkate alınmalıdır.

1. Gıda İşleme, Gıda Güvenliği ve Gıda Teknolojileri
2. Yapay Zekâ, Veri Bilimi, Akıllı Sistemler, Dijital Teknolojiler ve Siber Güvenlik
3. Yenilenebilir Enerji, Enerji Depolama ve Enerji Verimliliği
4. Dijital Sağlık Teknolojileri, Sağlık Biyoteknolojisi ve İlaç Araştırmaları
5. Afet Yönetiminde Toplumsal Dayanıklılık ve Koordinasyon
6. Eğitimde Dijital Teknolojiler ve Dijital Öğrenme
7. İleri ve Fonksiyonel Malzemeler, Sensörler, Biyosensörler ve Akıllı Ölçüm Sistemleri
8. Tarımsal Genetik Kaynaklar, Yeni Nesil Islah, Fonksiyonel ve Doğal Ürünler
9. Akıllı ve İklim Uyumlu Tarım Sistemleri ve Sürdürülebilir Kaynak Yönetimi
10. Bölgesel Kalkınma, Kırsal Dönüşüm, Sosyal Yenilik ve Kültürel Mirasın Sürdürülebilir Yönetimi

Birim Ar-Ge Sorumluları kendi fakülte veya yüksekokullarının bu alanlardan hangilerine katkı sağlayabileceğini belirlemeli ve öncelikli alanlarda disiplinler arası araştırma ekiplerinin kurulmasını teşvik etmelidir.

UYGULAMA ÖNERİSİ

Her birimin bu on alandan en az ikisini “birincil katkı alanı” olarak seçmesi, bu alanlarda çalışan araştırmacıları envanterde ayrıca işaretlemesi ve yıllık planlamasında bu alanları önceliklendirmesi önerilir. Böylece öncelikli alanlar, birim düzeyinde somut bir planlama aracına dönüşür.

07 BİRİM AR-GE SORUMLUSUNUN TEMEL GÖREVLERİ

7.1. Araştırma Kapasitesini Tanımak

Her Birim Ar-Ge Sorumlusu kendi birimindeki;

- öğretim elemanlarını,
- çalışma alanlarını,
- araştırma laboratuvarlarını,
- cihaz ve altyapıyı,
- devam eden projeleri,
- ulusal ve uluslararası iş birliklerini,
- lisansüstü araştırmaları,

- fikri mülkiyet potansiyeli taşıyan çalışmaları

genel hatlarıyla bilmelidir.

Beklenen çıktı: Birim Araştırma Envanteri. Envanterin yılda en az bir kez güncellenmesi ve birim yöneticisiyle paylaşılması önerilir.

7.2. Bilgilendirmek ve Yönlendirmek

- Açık çağrılar, destek programlarını ve başvuru takvimlerini düzenli olarak izlemek,
- Çağrılar toplu duyuru yerine ilgili araştırmacılara hedefli biçimde iletmek,
- Araştırmacıyı ihtiyacına uygun merkezî birime (TTO, BAP, Kütüphane, Etik Kurul vb.) yönlendirmek,
- Başvuru son tarihinden makul bir süre önce hatırlatma yapmak.

7.3. Eşleştirmek ve Ekip Kurulmasına Aracılık Etmek

- Birim içinde ve birimler arasında tamamlayıcı yetkinlikleri belirlemek,
- Öncelikli alanlarda disiplinler arası çalışma grupları oluşmasına aracılık etmek,
- Genç araştırmacıları deneyimli proje yürütücüleriyle buluşturmak,
- Sanayi ve dış paydaş taleplerini uygun araştırmacıya taşımak.

7.4. İzlemek ve Geri Bildirim Vermek

- Birimin yayın, proje, fikri mülkiyet ve öğrenci araştırma göstergelerini izlemek,
- Gelişime açık alanları birim yöneticisine sade bir dille raporlamak,
- Reddedilen proje başvurularının hakem geri bildirimlerinin değerlendirilmesini teşvik etmek,
- Yıllık hedef kartının doldurulmasını ve gözden geçirilmesini koordine etmek.

7.5. Görünürlüğü Artırmak

- Birimin önemli araştırma başarılarını kurumsal iletişim kanallarına taşımak,
- Araştırmacı profillerinin (ORCID, WoS, Scopus) güncelliğini teşvik etmek,
- Kurumsal adres kullanımında standardın korunmasını izlemek,
- İyi uygulama örneklerini TOGÜ Araştırma Sorumluları Ağında paylaşmak.

08 PROJE GELİŞTİRME GÖREVLERİ

Birim Ar-Ge Sorumlusunun temel amaçlarından biri, birimde proje başvuru kültürü oluşturulmasına katkı sağlamaktır.

Takip edilmesi gereken başlıca programlar:

Kaynak / Kurum	Öne Çıkan Program Örnekleri	Tipik Kullanım Alanı
TÜBİTAK ARDEB	1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1071, 3005, 3501 vb.	Akademik araştırma projeleri, kariyer ve hızlı destekler
TÜBİTAK TEYDEB	1501, 1505, 1507, 1512 vb.	Sanayi iş birliği, ürünleştirme, girişimcilik
TÜBİTAK BİDEB – Lisans Programları	2205, 2209-A, 2209-B, 2242, 2247-C vb.	Lisans öğrencilerinin araştırma projeleri ve proje yarışmaları
TÜBİTAK BİDEB – Lisansüstü ve Araştırmacı Programları	2210, 2211, 2213, 2214-A, 2218, 2219, 2232, 2244, 2250 vb.	Yüksek lisans ve doktora bursları, doktora sonrası araştırma ve uluslararası araştırmacı hareketliliği
TÜBİTAK Bilim ve Toplum	4004, 4005, 4006, 4007, 4008, 4009 vb.	Doğa eğitimi, bilim okulu, bilim fuarı ve şenliği, toplumla buluşan bilim etkinlikleri
TÜSEB	Sağlık araştırmaları çağrı programları vb.	Sağlık, biyoteknoloji, ilaç
TAGEM	Tarımsal Ar-Ge destek programları vb.	Tarım, gıda, hayvancılık
KOSGEB	Ar-Ge, ürünleştirme ve girişimcilik destekleri vb.	KOBİ iş birliği ve girişimcilik
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Teknoyatırım, rekabetçi sektörler vb.	Teknoloji yatırımı ve bölgesel kalkınma
Kalkınma Ajansları	OKA ve DOKAP çağrı programları vb.	Bölgesel kalkınma ve kırsal dönüşüm
Avrupa Birliği / Horizon Europe	ERC, MSCA, iş birliği (Cluster) çağrıları vb.	Uluslararası konsorsiyum projeleri
COST	COST Actions vb.	Araştırma ağı kurma ve uluslararasılaşma
Erasmus+	KA2 ortaklık projeleri vb.	Eğitim ve kapasite geliştirme iş birlikleri
ve diğerleri	Ulusal ve uluslararası diğer fon mekanizmaları	Birimin çalışma alanına göre değişir

UYARI

Program adları, kodları ve koşulları zaman içinde değişebilmektedir. Başvuru öncesinde mutlaka ilgili kurumun güncel çağrı metni esas alınmalı, tereddüt hâlinde TTO ile iletişime geçilmelidir.

8.1. Birim Ar-Ge Sorumlusu Ne Yapmalı?

Çağrı → Araştırmacı → Ekip → TTO → Başvuru → Sonuç → Yeni Başvuru

zincirini takip etmelidir.

Bir çağrının yalnızca e-posta grubunda paylaşılması yeterli değildir.

Örnek:

“TÜBİTAK çağrısı yayımlandı.”

yerine:

“Bu çağrı birimimizde A, B ve C çalışma gruplarıyla doğrudan ilişkilidir. İlgilenen araştırmacıların TTO ile proje geliştirme toplantısı yapması önerilmektedir.”

yaklaşımı benimsenmelidir.

09 BİLİMSEL YAYIN PERFORMANSI

Birim Ar-Ge Sorumlusunun görevi makale yazmak veya makaleleri değerlendirmek değildir. Ancak birimin yayın performansını izlemesi ve gelişime açık alanları belirlemesi beklenir.

Özellikle;

- WoS ve Scopus indeksli yayın sayısı,
- Q1 ve Q2 yayınlar,
- yüksek etki değerine sahip çalışmalar,
- uluslararası ortak yayınlar,
- sanayi ile ortak yapılan yayınlar,
- disiplinler arası yayınlar,
- açık erişim yayınlar,
- atıf performansı,
- lisansüstü tezlerden üretilen yayınlar

takip ve teşvik edilmelidir.

Bilimsel Yayın Destek Koordinatörlüğünün sunduğu imkânlar araştırmacılara düzenli olarak duyurulmalıdır. TOGÜ’de açık erişim yayın desteği ve yayıncılarla yapılan güncel anlaşmalar bu amaçla kullanılabilir. mevcut araçlar arasındadır.

9.1. Dergi Seçiminde Kontrol Listesi

- Dergi, tanınmış bir dizinde (WoS, Scopus, TR Dizin vb.) taranıyor mu?
- Yayın kurulu, iletişim bilgileri ve yayıncı kimliği şeffaf biçimde açıklanmış mı?
- Hakem değerlendirme süreci ve süresi gerçekçi mi?
- Ücret politikası (APC) başvuru öncesinde açıkça belirtilmiş mi?
- Derginin kapsamı çalışmanın konusuyla gerçekten örtüşüyor mu?
- Dergi, yağmacı (predatory) yayıncılık göstergeleri taşıyor mu? Davet e-postasıyla gelen, alan dışı ve aşırı hızlı yayın vadeden, hakem sürecini gerçekte işletmeyen dergilerden kaçınılmalıdır.
- Derginin yer aldığı dizinler ile YÖK ve TÜBİTAK’ın yağmacı yayıncılığa ilişkin güncel uyarıları gözden geçirildi mi?

Tereddüt hâlinde Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı ile Bilimsel Yayın Destek Koordinatörlüğüne danışılmalıdır.

10 ARAŞTIRMACI GÖRÜNÜRLÜĞÜ VE KURUMSAL ADRES KULLANIMI

Birimdeki akademisyenlerin aşağıdaki araştırmacı profillerinin doğru ve güncel olması teşvik edilmelidir:

- ORCID
- Web of Science Researcher Profile
- Scopus Author ID
- Google Scholar
- YÖKSİS ve UNİS (kurumsal akademik veri yönetim sistemi)

Profillerin yılda en az bir kez gözden geçirilmesi, mükerrer kayıtların birleştirilmesi ve ad-soyad yazımının tüm yayınlarda aynı biçimde kullanılması önerilir.

Özellikle yayınlarda,

Tokat Gaziosmanpaşa University

kurumsal adresinin doğru ve standart biçimde kullanılmasına dikkat edilmelidir.

10.1. Önerilen Adres Biçimi

Dil	Önerilen Biçim
İngilizce	Department of, Faculty of, Tokat Gaziosmanpaşa University, Tokat, Türkiye
Türkçe	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Fakültesi, Bölümü, Tokat

DİKKAT EDİLECEK NOKTALAR

Ülke adı, 2021/24 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi doğrultusunda İngilizce yayınlarda da “Türkiye” biçiminde yazılır. İngilizce adreste kurum adı Türkçe karakter kullanılmadan “Tokat Gaziosmanpaşa University” biçiminde yazılmalıdır; kısaltılması (“TOGU”, “Gaziosmanpaşa Univ.” vb.) veya farklı yazımların kullanılması, yayınların kurum adına doğru biçimde eşleşmemesine ve sıralama göstergelerinde kayba yol açmaktadır. Adresin nihai standart biçimi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı ile teyit edilmelidir.

11 ULUSLARARASI ARAŞTIRMA İŞ BİRLİKLERİ

Uluslararasılaşma yalnızca personel veya öğrenci hareketliliği olarak görülmemelidir.

Her hareketlilik ve kurumsal temas mümkün olduğunca,

Hareketlilik → Akademik Temas → Ortak Araştırma → Ortak Proje → Ortak Yayın

zincirine dönüştürülmelidir.

Birim Ar-Ge Sorumlusu;

- uluslararası ortaklığı bulunan akademisyenleri,
- yabancı üniversitelerde çalışan mezunları,
- Erasmus hareketliliklerini,
- COST ağlarını,
- Horizon Europe ortaklıklarını,
- uluslararası kongrelerde kurulan ilişkileri,
- doktora ve doktora sonrası araştırma dönemlerinden kalan bağlantıları,
- TOGÜ Ziyaretçi Araştırmacı Programı (VSP) kapsamında gelen misafir öğretim üyesi ve araştırmacıların ziyaretlerini

potansiyel araştırma ağı olarak değerlendirmelidir.

11.1. Somut Adımlar

- Erasmus+, TÜBİTAK 2219 ve benzeri burslarla gerçekleştirilen tüm yurt dışı hareketliliklerin, ziyaret öncesinde belirlenmiş bir proje ön görüşmesi gündemiyle planlanması,
- COST Action'larda yönetim komitesi veya çalışma grubu üyeliği için başvuru yapılması,
- Horizon Europe ortak arama platformlarında birimin yetkinlik profilinin yayımlanması,
- Her uluslararası temas sonrasında kısa bir "iş birliği notu" tutularak birim envanterine eklenmesi.

12 DİSİPLİNLER ARASI ARAŞTIRMA

TOGÜ'nün önemli potansiyellerinden biri farklı fakültelerdeki bilgi birikiminin aynı projede birleştirilebilmesidir.

Örneğin,

Araştırma Kümesi	Örnek Çalışma Konuları	İlgili Öncelikli Alan
Ziraat + Mühendislik + Fen-Edebiyat	Akıllı tarım, sensörler, yapay zekâ ve iklim değişikliği	2, 7, 9
Tıp + Mühendislik + Fen-Edebiyat	Biyosensör, sağlık teknolojileri ve yapay zekâ	4, 7
Ziraat + Sağlık Bilimleri + Eczacılık	Doğal ürünler, fonksiyonel gıdalar ve biyoaktif bileşikler	1, 4, 8
Eğitim + Mühendislik + İletişim / Sosyal Bilimler	Dijital öğrenme ve yapay zekâ	2, 6
Mühendislik ve Mimarlık + Sosyal Bilimler + Eğitim	Afet yönetimi, toplumsal dayanıklılık ve kültürel mirasın korunması	5, 10
İktisadi ve İdari Bilimler + Ziraat + Mühendislik	Tarımsal değer zincirleri, gıda ekonomisi ve kırsal kalkınma	1, 9, 10
Mühendislik + Fen-Edebiyat	Yenilenebilir enerji, enerji depolama ve enerji verimliliği	3, 7

gibi araştırma kümeleri oluşturulabilir.

Birim Ar-Ge Sorumlularının en önemli işlevlerinden biri bu tür araştırmacı eşleştirmelerini gerçekleştirmektir.

13 ÜNİVERSİTE-SANAYİ İŞ BİRLİĞİ

Sanayiyle gerçekleştirilen görüşmeler yalnızca protokol imzalanmasıyla sınırlı kalmamalıdır.

Hedef,

Sorun → Araştırmacı → Proje → Çözüm → Ürün / Hizmet

zincirini oluşturmak olmalıdır.

Sanayiden gelen araştırma talepleri TTO'ya yönlendirilmelidir.³

Akademisyenlerin;

- TEYDEB programları,
- KOSGEB,
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı programları,
- sözleşmeli Ar-Ge,
- danışmanlık,
- patent ve lisanslama

mekanizmalarından yararlanması teşvik edilmelidir.

14 FİKRİ MÜLKİYET VE TİCARİLEŞTİRME

Bir akademik çalışmada;

- yeni ürün,
- yeni yöntem,
- cihaz,
- yazılım,
- materyal,
- formülasyon,
- üretim yöntemi

gibi yenilikçi bir çıktı ortaya çıkıyorsa yayın yapılmadan önce fikri mülkiyet potansiyeli değerlendirilmelidir.

Bu durumda araştırmacı TTO ile irtibata geçirilmelidir.

³ Yol Haritası, s. 197, Araştırma ve Geliştirme – Sanayi ve İş Dünyası ile İş Birlikleri (md. 2.1–2.4); teknoloji transfer ofislerinin sektör iş birliği projelerini desteklemesi, araştırma sonuçlarının ticarileştirilmesi, fikri mülkiyetin korunması ve şirketleşme süreçlerine mentorluk sağlanması.

KRİTİK UYARI – YENİLİK KAYBI

Patentlenebilirlik için buluşun başvuru tarihinden önce kamuya açıklanmamış olması gerekir. Makale yayımı, kongre bildirisi, poster sunumu, açık tez savunması, fuar tanıtımı, internet sitesi ve sosyal medya paylaşımı da “kamuya açıklama” sayılır. Bu nedenle patent potansiyeli taşıyan çalışmalarda önce buluş bildirimi yapılmalı, yayın takvimi TTO ile birlikte planlanmalıdır.

14.1. İzlenecek Sıra

Adım	Yapılacak İş
1	Buluş bildirim formunun doldurulması
2	Ön patent ve literatür araştırması
3	Patentlenebilirlik ve ticarileşme değerlendirmesi
4	Başvurunun yapılması
5	Başvuru sonrası yayın ve tanıtım planının uygulanması
6	Lisanslama, devir veya şirketleşme seçeneklerinin değerlendirilmesi

15 AKADEMİK GİRİŞİMCİLİK

Araştırmacıların teknoloji tabanlı iş fikirlerinin,

Fikir → Doğrulama → Prototip → Fikri Mülkiyet → Şirket → Yatırım

sürecinde geliştirilmesi teşvik edilmelidir.

Bu süreçte,

TTO + Tokat Teknopark + Milli Teknoloji Atölyesi

birlikte değerlendirilmelidir.

15.1. Yararlanılabilecek Mekanizmalar

- TÜBİTAK 1812 (BiGG) bireysel genç girişim desteği,
- KOSGEB girişimcilik ve Ar-Ge destek programları,
- Tokat Teknopark ön kuluçka ve kuluçka programları,
- 4691 sayılı Kanun kapsamında teknoloji geliştirme bölgesinde şirket kurma ve görevlendirme imkânları,
- Üniversite-sanayi iş birliği kapsamında sözleşmeli Ar-Ge ve lisanslama gelirleri.

Birim Ar-Ge Sorumlusunun görevi girişim kurmak değil, girişim potansiyeli taşıyan araştırmacıyı doğru zamanda TTO ve Teknopark ile buluşturmadır.

16 ÖĞRENCİLERİ ARAŞTIRMAYA DAHİL ETMEK

Araştırma kültürü yalnızca lisansüstü düzeyde başlamamalı; lisans eğitiminin ilk yıllarından itibaren geliştirilmelidir.

Lisans öğrencilerinin;

- TÜBİTAK 2209-A,
- TÜBİTAK 2209-B,
- TEKNOFEST,
- ulusal ve uluslararası yarışmalar,
- öğrenci araştırma grupları

aracılığıyla araştırmaya erken dönemde katılması teşvik edilmelidir.

Temel hedef: Her bölümde araştırma yapan öğrenci grupları oluşturmak.

TOGÜ TEKNOFEST ve Yarışmalar Koordinatörlüğünün mevcut takım takip mekanizması ve Milli Teknoloji Atölyesinin prototipleme altyapısı bu çalışmaların desteklenmesinde kullanılabilecek mevcut kurumsal araçlardır.

16.1. Uygulama Önerileri

- Her bölümde en az bir öğrenci araştırma grubu ve bir danışman öğretim üyesi belirlenmesi,
- Dönem başında “araştırmaya giriş” tanıtım toplantısı düzenlenmesi,
- Bitirme projesi konularının öncelikli alanlar ve devam eden projelerle ilişkilendirilmesi ile yarışma ve proje başvurularında değerlendirilmesi,
- Başarılı öğrenci projelerinin birim ve üniversite düzeyinde görünür kılınması,
- Lisans öğrencilerinin, yürütülen projelerde bursiyer veya yardımcı personel olarak görevlendirilmesinin teşvik edilmesi.

17 ARAŞTIRMA ETİĞİ VE YAYIN BÜTÜNLÜĞÜ

Araştırma performansının sürdürülebilirliği, etik ilkelere bağlılıkla mümkündür. Etik sorun taşıyan tek bir çalışma, birimin ve üniversitenin yıllar içinde oluşturduğu itibarını zedeleyebilir.

Birim Ar-Ge Sorumlusu etik değerlendirme yapan bir merci değildir. Görevi; birimde etik farkındalığın yerleşmesine katkı sağlamak, etik onay gerektiren çalışmaların süreci zamanında başlatmasını hatırlatmak ve tereddüt hâlinde araştırmacıyı ilgili etik kurula yönlendirmektir.

17.1. Etik Onay Gerektiren Çalışmalar

- İnsan katılımcı içeren anket, ölçek, görüşme, gözlem ve deney çalışmaları,
- Hayvanlar üzerinde yürütülen deneysel çalışmalar,

- Klinik araştırmalar ve insan biyolojik materyali kullanılan alışmalar,
- Kişisel veri işlenen alışmalar (KVKK kapsamında),
- Genetiği değiştirilmiş organizma ve biyogüvenlik kapsamındaki alışmalar.

KRİTİK UYARI – ETİK ONAY ZAMANLAMASI

Etik onay, veri toplanmadan önce alınmalıdır. Çalışma tamamlandıktan sonra alınan onay geçerli sayılmaz; bu durum makalenin reddedilmesine, yayımlanmış çalışmanın geri çekilmesine ve tez sürecinin aksamasına yol açabilir.

17.2. Yayın Bütünlüğünde Kaçınılması Gereken Durumlar

Durum	Açıklama
İntihal	Başkasına ait fikir, yöntem, veri veya ifadelerin kaynak gösterilmeden kullanılması.
Uydurma (fabrikasyon)	Var olmayan verinin veya sonucun üretilmesi ve rapor edilmesi.
Çarpıtma (falsifikasyon)	Verinin, yöntemin veya sonucun gerçeğe aykırı biçimde değiştirilmesi.
Dilimleme	Tek bir çalışmanın bütünlüğünü bozacak biçimde parçalara ayrılarak birden çok yayına dönüştürülmesi.
Haksız yazarlık	Katkısı bulunmayan kişinin yazar gösterilmesi veya katkı sağlayan kişinin yazarlar arasına alınmaması.
Mükerrer yayın	Aynı çalışmanın birden çok dergide yayımlanması veya yayımlanmak üzere gönderilmesi.
Yağmacı dergilerde yayın	Hakem sürecini gerçekte işletmeyen, yalnızca ücret karşılığı yayın yapan dergilerin tercih edilmesi.
Kaynak gösterme kusuru	Kullanılan kaynakların eksik, hatalı veya yanıltıcı biçimde belirtilmesi.

17.3. Yazarlık İlkeleri

Yazarlık, çalışmaya sağlanan gerçek katkıya dayanır. Yazar sıralaması ve katkı payları, çalışma başlamadan önce ekip içinde açıkça kararlaştırılmalı ve süreç boyunca yazılı olarak izlenmelidir. Yazarların; çalışmanın tasarımına, verinin toplanması veya yorumlanmasına, metnin yazımına veya eleştirel gözden geçirilmesine katkı sağlaması ve nihai metni onaylaması beklenir.

Birimlerde intihal tarama programlarının kullanımı, lisansüstü tezlerde benzerlik raporunun danışmanla birlikte değerlendirilmesi ve genç araştırmacılara yönelik etik bilgilendirme toplantıları düzenlenmesi teşvik edilmelidir.

18 AÇIK BİLİM VE ARAşTIRMA VERİSİ YÖNETİMİ

Açık bilim; araştırma sürecinin ve çıktılarının mümkün olduğunca erişilebilir, şeffaf ve yeniden kullanılabilir olmasını hedefleyen bir yaklaşımdır. Açık erişimli yayınlar daha çok okunmakta ve daha çok atıf almakta; bu durum hem araştırmacının hem de kurumun görünürlüğüne katkı sağlamaktadır.

18.1. Açık Erişim Yolları

Yol	Açıklama
Altın yol	Yayının, açık erişimli bir dergide doğrudan erişime açık olarak yayımlanması. Genellikle APC ödemesi gerektirir.
Yeşil yol	Yayının kabul edilmiş sürümünün kurumsal akademik arşivde veya alan arşivinde erişime açılması. Yayıncının ambargo süresi gözetilir.
Hibrit	Abonelik esaslı bir dergide, yalnızca ilgili makalenin ücret karşılığı açık erişime alınması.
Elmas yol	Ne yazardan ne okuyucudan ücret alan, kurumsal veya kamusal destekle yürütülen açık erişim modeli.

Açık erişim tercihi yapılmadan önce yayıncı anlaşmaları ve mevcut destek kapsamı Bilimsel Yayın Destek Koordinatörlüğü ile teyit edilmelidir.

18.2. Araştırma Verisi ve FAIR İlkeleri

Ulusal ve uluslararası fon programlarında, özellikle Horizon Europe çağrılarında, araştırma verisinin nasıl üretileceğini, saklanacağını ve paylaşılacağını açıklayan bir Veri Yönetim Planı (VYP) giderek daha sık aranmaktadır. Verinin FAIR ilkelerine uygun yönetilmesi beklenir.

FAIR İlkesi	Pratik Karşılığı
Bulunabilir (Findable)	Veri setine kalıcı bir tanımlayıcı (DOI) verilmesi ve tanımlayıcı üstverinin eklenmesi.
Erişilebilir (Accessible)	Verinin, erişim koşulları açıkça belirtilmiş güvenilir bir depoda saklanması.
Birlikte çalışabilir (Interoperable)	Yaygın kullanılan açık dosya biçimlerinin ve standart terminolojinin tercih edilmesi.
Yeniden kullanılabilir (Reusable)	Kullanım lisansının, üretim yönteminin ve sınırlılıkların açıkça belgelenmesi.

DİKKAT

“Açık veri” her verinin paylaşılması anlamına gelmez. Kişisel veri, ticari sır, patent potansiyeli taşıyan buluş verisi ve güvenlik açısından hassas veriler paylaşımına kapalı tutulur. İlke, “mümkün olduğunca açık, gerektiği kadar kapalı” biçiminde uygulanır.

18.3. Birim Düzeyinde Yapılabilecekler

- Araştırmacıların ORCID kimliklerini yayın ve proje başvurularında düzenli kullanmasının teşvik edilmesi,
- Proje başvurusu aşamasında VYP hazırlanması gerekliliğinin önceden hatırlatılması,
- Lisansüstü tez verilerinin arşivlenmesi konusunda danışmanların bilgilendirilmesi,
- Kişisel veri içeren çalışmalarda anonimleştirme yöntemlerinin baştan planlanması.

19 BİRİM AR-GE PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Birimler aşağıdaki göstergeler üzerinden izlenebilir. Tabloda her gösterge için verinin alınacağı kaynak ve izleme sıklığı birlikte verilmiştir. Göstergeler, birimler arasında karşılaştırılabilirliğin sağlanması amacıyla yılda bir kez, takvim yılı sonunda ölçülür. Yayın göstergelerinde tek bir veri kaynağı (WoS) esas alınmış; sayı ve oran ayrı satırlarda izlenmiştir.

No	Gösterge	Veri Kaynağı	İzleme Sıklığı
1	WoS indeksli yayın sayısı	WoS	Yılda 1
2	Q1 yayın sayısı	WoS	Yılda 1
3	Q1 yayın oranı (%)	WoS	Yılda 1
4	Q1+Q2 yayın sayısı	WoS	Yılda 1
5	Q1+Q2 yayın oranı (%)	WoS	Yılda 1
6	TÜBİTAK desteklenen proje sayısı	TTO kayıtları	Yılda 1
7	Diğer dış kaynaklı proje sayısı	TTO kayıtları	Yılda 1
8	Uluslararası desteklenen proje sayısı	TTO kayıtları	Yılda 1
9	Toplam dış kaynaklı proje bütçesi	TTO / Strateji	Yılda 1
10	Üniversite-sanayi ortak proje sayısı	TTO kayıtları	Yılda 1
11	Patent/faydalı model tescil sayısı	TTO kayıtları	Yılda 1
12	Akademik girişim/şirket sayısı	Teknopark / TTO	Yılda 1
13	TÜBİTAK 2209 öğrenci proje sayısı	Birim beyanı	Yılda 1
14	TEKNOFEST ve diğer yarışma proje sayısı	TEKNOFEST Koord.	Yılda 1
15	Düzenlenen proje eğitimi, çalıştay ve bilgilendirme sayısı	Birim beyanı	Yılda 1

20 GÖSTERGELER NASIL DEĞERLENDİRİLMELİ?

Göstergeler, birimleri sıralamak için değil, gelişim alanlarını görünür kılmak için kullanılır. Sayıların doğru okunması, yanlış sonuçlara ve gereksiz rekabete yol açılmaması açısından önemlidir.

20.1. Temel Değerlendirme İlkeleri

- Göstergeler birim büyüklüğüne göre değerlendirilmelidir; mutlak sayılar yerine öğretim üyesi başına düşen değerler daha anlamlıdır. Ortalamayı yansıtan uç değerler hesaplama dışında bırakılarak ayrıca değerlendirilebilir.
- Alan farklılıkları gözetilmelidir; sosyal bilimler, sağlık bilimleri ve mühendislik alanlarında yayın ve proje dinamikleri birbirinden farklıdır.
- Tek yılın verisi değil, birkaç yıllık eğilim esas alınmalıdır.

- Nicelik ve nitelik birlikte okunmalıdır; yayın sayısı tek başına yeterli değildir, Q1 ve Q1+Q2 oranlarıyla birlikte değerlendirilmelidir.
- Göstergeler sonuç odaklıdır; başvuru ve girişimler değil, desteklenen proje ve tescil edilen fikri mülkiyet gibi tamamlanmış çıktılar ölçülür.
- Göstergeler bireysel akademik performans değerlendirmesi veya kadro işlemleri için kullanılmaz.

20.2. Yaygın Hatalar ve Doğru Yaklaşım

Yanlış Kullanım	Doğru Yaklaşım
Birimleri yalnızca toplam yayın sayısı ile karşılaştırmak	Öğretim üyesi başına düşen değerleri ve alan özelliklerini birlikte dikkate almak
Düşük göstergeyi başarısızlık olarak nitelemek	Düşük göstergeyi, desteklenmesi gereken bir gelişim alanı olarak ele almak
Yayın sayısına tek başına bakmak	Sayıyı Q1 ve Q1+Q2 oranlarıyla birlikte okumak
Verileri yıl sonunda toplu olarak derlemeye çalışmak	Kayıtları yıl içinde düzenli tutup yıl sonunda ölçüme hazır hâle getirmek
Göstergeleri bireysel kıyaslama aracına dönüştürmek	Göstergeleri birim düzeyinde planlama ve geri bildirim aracı olarak kullanmak

Değerlendirme sonuçları, birim yöneticisiyle birlikte gözden geçirilmeli ve ertesi yılın hedef kartına doğrudan girdi oluşturmalıdır.

21 BİRİM AR-GE HEDEF KARTI

Her fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulu takvim yılı başında (şubat ayı sonuna kadar) aşağıdaki kartı hazırlar:

Gösterge	Önceki Yıl	Mevcut Durum	Yıllık Hedef	Gerçekleşme	Oran (%)
WoS indeksli yayın					
Q1+Q2 yayın					
TÜBİTAK desteklenen proje					
Diğer dış kaynaklı proje					
Uluslararası desteklenen proje					
Üniversite-sanayi ortak proje					
Patent/faydalı model tescili					
Akademik girişim/şirket					
TÜBİTAK 2209 öğrenci projesi					

Gösterge	Önceki Yıl	Mevcut Durum	Yıllık Hedef	Gerçekleşme	Oran (%)
TEKNOFEST / yarışma projesi					

Kart, yıl sonunda gerçekleşme sütunları doldurularak değerlendirilir. Hedefler belirlenirken birimin öğretim üyesi sayısı, alan özellikleri ve önceki yıl gerçekleştirmeleri dikkate alınmalı; ulaşılabilir ancak geliştirici düzeyde tutulmalıdır.

22 YILLIK İZLEME VE DEĞERLENDİRME TAKVİMİ

Aşağıdaki takvim, birim Ar-Ge çalışmalarının yıl içine dengeli biçimde yayılmasını sağlamak amacıyla önerilmektedir. Performans göstergelerinin ölçümü yılda bir kez, takvim yılı sonunda yapılır; takvimdeki diğer başlıklar bu ölçüme hazırlık niteliğindeki yürütme faaliyetleridir.

Dönem	Yapılacak İş	Sorumlu / İlgili
Ocak – Şubat	Bir önceki yıl verilerinin derlenmesi ve Birim Ar-Ge Hedef Kartının hazırlanarak birim yöneticisine sunulması	Birim Ar-Ge Sorumlusu
Mart	Birim Araştırma Envanterinin güncellenmesi; öncelikli alan eşleştirmelerinin gözden geçirilmesi	Birim Ar-Ge Sorumlusu
Nisan – Haziran	Yıllık çağrı takviminin paylaşılması, hedefli çağrı yönlendirmeleri ve proje geliştirme toplantıları	Birim Ar-Ge Sorumlusu + TTO
Temmuz – Ağustos	Yürüyen başvuruların gözden geçirilmesi, iş birliği notlarının envantere işlenmesi	Birim Ar-Ge Sorumlusu
Eylül – Ekim	Yeni akademik yıl bilgilendirme toplantıları, öğrenci araştırma gruplarının oluşturulması	Birim Ar-Ge Sorumlusu
Kasım	Yıl sonu ölçümüne esas kayıtların tamamlanması ve eksik verilerin giderilmesi	Birim Ar-Ge Sorumlusu
Aralık	Performans göstergelerinin ölçülmesi ve hedef kartının gerçekleşme sütunlarının doldurulması	Birim Ar-Ge Sorumlusu
Aralık – Ocak	Birim yıllık araştırma raporunun hazırlanması ve ilgili koordinatörlüklerle paylaşılması	Birim Yöneticisi

Takvim, birimin akademik takvimi ve çağrı dönemleri dikkate alınarak uyarlanabilir.

23 “BİR ÖĞRENCİDE VEYA AKADEMİSYENDE FİKİR VAR” İŞ AKIŞI

Aşağıdaki tablo, fikrin niteliğine göre hangi birime yönlendirme yapılacağını gösterir. Maddeler birbirini izleyen aşamalar değil, duruma göre seçilecek yönlendirme seçenekleridir. Bir fikir aynı anda birden çok satırla ilişkili olabilir.

Durum	Yönlendirilecek Birim	İlk Adım
Araştırma fikri varsa	TTO / BAP / TEKNOFEST ve Yarışmalar Koordinatörlüğü	Fikrin bir paragrafı ile özetlenmesi ve uygun çağrıyla eşleştirilmesi
Dış kaynaklı proje potansiyeli varsa	TTO	Proje geliştirme toplantısı talebi
Üniversite içi proje ise	BAP	Güncel BAP çağrı ve başvuru takviminin incelenmesi
Sanayi problemi içeriyorsa	TTO + Tokat Teknopark	Problem tanımının yazılı hâle getirilmesi
Patent potansiyeli varsa	TTO	Yayın yapılmadan buluş bildirim formunun doldurulması
Girişimcilik potansiyeli varsa	TTO + Tokat Teknopark	İş fikri doğrulama görüşmesi
Prototip gerekiyorsa	Milli Teknoloji Atölyesi / Birim altyapısı	Teknik ihtiyaç listesinin çıkarılması
Yayın desteğine ihtiyaç varsa	Bilimsel Yayın Destek Koordinatörlüğü	Hedef dergi ve destek kapsamının belirlenmesi
Etik onay gerekiyorsa	İlgili Etik Kurul	Veri toplanmadan önce başvuru yapılması
Uluslararası ortak aranıyorsa	Uluslararası İlişkiler Birimleri + TTO	Yetkinlik profilinin İngilizce hazırlanması

24 BİRİM AR-GE SORUMLUSU NE YAPMAMALI?

Görevin sınırlarının bilinmesi, hem Birim Ar-Ge Sorumlusunu gereksiz yükten korur hem de araştırmacılarla kurulan güven ilişkisini güçlendirir.

- Çağrılar yalnızca toplu e-posta ile iletilip süreci orada bırakmamalı; yönlendirme hedefli olmalıdır.
- Araştırmacı adına proje yazmamalı, veri üretmemeli veya makale hazırlamamalıdır.
- Akademik hakemlik, bilimsel değerlendirme veya etik inceleme rolü üstlenmemelidir.
- Performans göstergelerini bireysel kıyaslama veya kadro değerlendirmesi aracı hâline getirmemelidir.
- Birime ait araştırma verilerini ilgisiz kişilerle veya kurum dışıyla izinsiz paylaşmamalıdır.
- Görevini yalnızca yıl sonu raporlamasına indirgememeli; izleme yıl boyunca sürmelidir.
- Yalnızca kendi bölümüne odaklanmamalı, birimin tamamını ve birimler arası fırsatları gözetmelidir.
- Mevzuat yerine geçecek bağlayıcı yorum yapmamalı; tereddütlü konularda ilgili birime yönlendirmelidir.
- Patent potansiyeli taşıyan çalışmaların buluş bildirimi yapılmadan yayımlanmasını teşvik etmemelidir.
- Araştırmacıyı yağmacı dergilere veya niteliksiz etkinliklere yönlendirebilecek duyuruları süzmeden aktarmamalıdır.

Kısaca Birim Ar-Ge Sorumlusu, araştırmayı denetleyen değil, araştırmanın önündeki engelleri kaldıran bir koordinatördür.

25 BAŞARILI BİR BİRİM AR-GE SORUMLUSUNUN YILLIK ÇIKTISI

Bir yıl sonunda başarılı bir Birim Ar-Ge Sorumlusunun;

- Birim araştırma envanterini oluşturmuş,
- Birimin güçlü araştırma alanlarını belirlemiş,
- Bu alanları TOGÜ öncelikli alanlarıyla eşleştirmiş,
- Proje çağrılarını araştırmacılara hedefli biçimde ulaştırmış,
- Yeni proje ekipleri kurulmasına aracılık etmiş,
- Disiplinler arası iş birlikleri oluşturmuş,
- Öğrenci araştırma faaliyetlerini teşvik etmiş,
- Araştırma performans göstergelerini izlemiş,
- Birimin güçlü ve gelişime açık yönlerini raporlamış,
- En az bir disiplinler arası veya uluslararası proje başvurusuna aracılık etmiş,
- Birimin araştırma başarılarını kurumsal iletişim kanallarında görünür kılmış

olması beklenmektedir.

26 TOGÜ ARAŞTIRMA SORUMLULARI AĞI

TOGÜ Araştırma Sorumluları Ağı; tüm fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarındaki Birim Ar-Ge Sorumlularının bir araya geldiği yatay bir iletişim ve iş birliği yapısıdır. Ağın amacı, her birimin tek başına çözmeye çalıştığı sorunların ortak akılla ele alınması ve birimler arası eşleştirmelerin hızlanmasıdır.

26.1. Ağın İşlevleri

- İyi uygulama örneklerinin birimler arasında paylaşılması,
- Disiplinler arası proje ekipleri için araştırmacı eşleştirmelerinin yapılması,
- Çağrı takvimlerinin ve başvuru deneyimlerinin ortak değerlendirilmesi,
- Merkezî koordinatörlüklerden gelen bilgilerin birimlere tek elden ulaştırılması,
- Birimlerden gelen ihtiyaç ve önerilerin üniversite yönetimine iletilmesi,
- Yeni görevlendirilen Birim Ar-Ge Sorumlularının göreve uyumunun kolaylaştırılması.

26.2. Çalışma Biçimi

Etkinlik	Sıklık	İçerik
Ağ toplantısı	Yılda iki kez (güz ve bahar dönemi)	Dönem değerlendirmesi, çağrı gündemi, iyi uygulama sunumları
Ortak dijital paylaşım alanı	Sürekli	Çağrı duyuruları, şablonlar, envanter ve rapor örnekleri

Etkinlik	Sıklık	İçerik
Koordinatörlük bilgilendirmeleri	İhtiyaç hâlinde	TTO, BAP, Bilimsel Yayın Destek ve TEKNOFEST ve Yarışmalar Koordinatörlüklerinin sunumları
Eşleştirme çalıştay	Yılda bir kez	Öncelikli alanlar temelinde disiplinler arası ekip kurma çalışması

Ağ toplantılarının çıktıları, yıllık TOGÜ Araştırma Vizyonu toplantısına girdi oluşturur.

27 YILLIK “TOGÜ ARAŞTIRMA VİZYONU” TOPLANTISI

Her yıl gerçekleştirilecek TOGÜ Araştırma Vizyonu toplantısında;

1. Üniversitenin önceki yıl araştırma performansı açıklanır.
2. Ulusal ve uluslararası göstergelerdeki konumu değerlendirilir.
3. Başarılı fakülte ve uygulama örnekleri paylaşılır.
4. Yeni proje ve araştırma destekleri tanıtılır.
5. Öncelikli araştırma alanlarındaki gelişmeler değerlendirilir.
6. Birimlerin yeni dönem hedefleri belirlenir.
7. Öncelikli alanlara ilişkin yıllık yol haritası güncellenir.
8. Birim Ar-Ge Sorumlularının katkıları değerlendirilir ve iyi uygulamalar görünür kılınır.

28 TEMEL BAŞARI YAKLAŞIMIMIZ

Araştırma performansını yalnızca yayın sayısı ile değerlendirmiyoruz.

TOGÜ açısından başarılı araştırma ekosistemi;

- Nitelikli Yayın
- Dış Kaynaklı Proje
- Uluslararası İş Birliği
- Disiplinler Arası Araştırma
- Fikri Mülkiyet
- Üniversite-Sanayi İş Birliği
- Öğrenci Araştırmaları
- Girişimcilik
- Toplumsal ve Ekonomik Etki

bileşenlerinin birlikte gelişmesi anlamına gelmektedir.

29 SONUÇ

Birim Ar-Ge Sorumluluğu yeni bir idari raporlama mekanizması değil;

araştırma fırsatlarının daha hızlı fark edilmesini, araştırmacılar arasında iş birliklerinin kurulmasını, akademisyenlerin doğru destek mekanizmalarına yönlendirilmesini ve TOGÜ'nün toplam araştırma kapasitesinin harekete geçirilmesini sağlayan bir koordinasyon modelidir.

Temel hedefimiz:

**Daha fazla yayın değil, daha nitelikli araştırma;
daha fazla proje değil, daha etkili proje;
bireysel başarı değil, sürdürülebilir kurumsal araştırma kapasitesi
oluşturmaktır.**

Rehberin Kabul Edildiği Senato Kararının	
Tarihi	Oturum No
30.09.2026	18